

Consensus Bedrijfsbezoeken

CONSENSUS BEDRIJFSBEZOEKEN

Referentie reglementering

Hoofdstuk VII betreffende de specifieke opdrachten van de externe dienst van boek II, titel 3 van de codex over het welzijn op het werk (hierna: Codex)

Afkortingen en begrippen

Codex

Codex over het welzijn op het werk

EPA

'EPA' staat voor externe preventieadviseur, zoals bedoeld in art. II.3-30 Codex. Dit is een preventieadviseur die aan de voorwaarden voldoet inzake één van de in deze bepaling vermelde 5 deskundigheden: arbeidsveiligheid, arbeidsgeneeskunde, ergonomie, arbeidshygiëne, psychosociale aspecten.

BB

'BB' staat voor bedrijfsbezoeker. Dit kan een EPA zijn of een gegradueerd verpleegkundige, sociaal assistent of een andere persoon met een aanvullende opleiding van tenminste niveau 2, zoals bedoeld in art. II.3-27, § 2 Codex.

EDPB

Externe dienst voor preventie en bescherming op het werk

CPBW

Comité voor preventie en bescherming op het werk

Werkgeversgroepen A, B, C+, C- en D

Dit zijn de werkgeversgroepen zoals bepaald in art. II.1-2, § 1 Codex.

Het verschil tussen een C- en C+ bedrijf is dat het eerste geen preventieadviseur van minstens niveau 2 in dienst heeft.

Tariefgroepen 1 tot 5

De tariefgroepen zoals bepaald in art. II.3-15, § 1 en bijlage II.3-1 Codex.

Vestiging

Een vestigingseenheid terug te vinden in de KBO.

Actieve klant

Een klant die in orde is met zijn betalingen aan de EDPB en die werknemers en/of daarmee gelijkgestelde personen tewerkstelt of minstens gebruikelijk tewerkstelt.

Type arbeidsplaats

Een, eventueel mobiele, arbeidsplaats die *qua* activiteiten, aanwezige gevaren en risico's in aanzienlijke mate verschilt van een andere arbeidsplaats. Het is mogelijk dat:

- er zich meerdere type arbeidsplaatsen (activiteiten of groepen van werkposten) op één locatie/vestiging bevinden
- een bepaalde locatie/vestiging in zijn geheel als één type arbeidsplaats kan worden beschouwd
- verschillende locaties/vestigingen één type arbeidsplaats vormen.

Consensus

1. Wat is het doel van het bedrijfsbezoek?

Bij de werkgevers van de groep A, B en C+

Aangezien in deze bedrijven een interne preventieadviseur aanwezig is met ten minste een opleiding niveau 2, is het doel van het bedrijfsbezoek (verkennend en periodiek), zoals bepaald in art. II.3-54, § 4 en art. II.3-55, § 4 Codex, hier enigszins anders dan in C- en D bedrijven.

De focus ligt hier op het adviseren over de functies en/of werkposten waarvoor gezondheidstoezicht nodig is en daarnaast het adviseren over de bijkomende opdrachten en taken waarvoor een beroep kan worden gedaan op de EDPB (ter aanvulling van het identificatiedocument bedoeld in art. II.1-7, vierde lid Codex). Hiertoe dient de BB kennis te kunnen nemen van de gevaren en risico's zoals die voortvloeien uit de risicoanalyse van de werkgever zodat hiermee rekening kan worden gehouden. Deze informatie kan geverifieerd en/of aangevuld en/of geactualiseerd worden met vaststellingen gedaan tijdens het bedrijfsbezoek.

Bij de werkgevers van de groep C- en D

Het verrichten van bedrijfsbezoeken (verkennend en periodiek) heeft als doel een concrete en praktische bijdrage te leveren aan het preventiebeleid van de werkgever. De bedoeling is informatie te verzamelen met het oog op het concretiseren van het beleidsadvies zoals bedoeld in artikel II.3-56 Codex (verkennend bedrijfsbezoek) en het actualiseren ervan (periodiek bedrijfsbezoek).

Door het opmaken, concretiseren en actualiseren van dit beleidsadvies werkt de EDPB actief mee aan het opstarten, uitvoeren en updaten van de risicoanalyse, zoals bedoeld in art. II.3-16, § 1, 1° Codex en het voorstellen van preventiemaatregelen, zoals bedoeld in art. II.3-16.- § 1, 2° Codex.

Meer concreet betekent dit dat het verkennend bedrijfsbezoek, zoals vermeld in art. II.3-54, § 3 Codex, aandacht dient te besteden aan:

1° de in de onderneming aanwezige gevaren in alle domeinen van welzijn op het werk;

2° het in kaart brengen en wegen van de aanwezige risico's en het voorstellen van de 5 prioritaire risico's in de onderneming;

3° het formuleren van aanbevelingen en/of het voorstellen van concrete en specifiek op de onderneming afgestemde preventiemaatregelen om de prioritaire risico's doeltreffend aan te pakken;

4° te adviseren voor welke functies en/of werkposten gezondheidstoezicht nodig is.

Artikel II.3-55, § 3 Codex bepaalt wat het periodiek bedrijfsbezoek, als onderdeel van de actieve medewerking aan de risicoanalyse, concreet beoogt.

Deze artikelen betekenen echter niet dat het doel van een bedrijfsbezoek het uitvoeren van volledige risicoanalyses op het vlak van alle domeinen van welzijn op het werk is, noch dat alle gevaren en risico's in kaart worden gebracht. Het uitgangspunt is dat het bedrijfsbezoek een rondgang is in aanwezigheid van de werkgever of zijn afgevaardigde en, indien aanwezig, de interne preventieadviseur en dat tijdens deze rondgang gelet wordt op de verschillende welzijnsdomeinen.

2. Wat omvat het bedrijfsbezoek?

Art. II.3-53, § 3 Codex bepaalt dat elk bedrijfsbezoek in elk geval een rondgang van de arbeidsplaatsen omvat.

In principe is een bedrijfsbezoek dus steeds ter plaatse. Een digitaal bedrijfsbezoek kan hoogstens als aanvulling dienen. Als er geen fysieke hoofdzetel/vestiging/vertegenwoordiging in België is, kan het bezoek echter wel uitsluitend telefonisch of online worden georganiseerd.

Een rondgang betekent niet noodzakelijk dat bij elk bedrijfsbezoek alle (groepen van) werkposten, vestigingsplaatsen of werven worden bezocht, maar wel dat minstens de type arbeidsplaatsen worden bekeken. Belangrijk is dat de BB een beeld krijgt van de onderneming en de aanwezige risico's op dat moment.

Het is de verantwoordelijkheid van de werkgever alles in het werk te stellen om de BB correct te informeren over de op dat moment aanwezige type arbeidsplaatsen en hem in staat te stellen deze te bezoeken. De aansprakelijkheid van de EDPB aangaande de hem toevertrouwde taken en opdrachten kan enkel betrekking hebben op de bezochte arbeidsplaatsen.

3. Wie voert het bedrijfsbezoek uit?

Het inschakelen van bepaalde profielen voor bepaalde taken behoort tot het HRM- en kwaliteitsbeleid van de EDPB (de juiste persoon op de juiste plaats, motivatie bevorderen van de medewerkers, competentiebeleid, ...).

Het moet voor alles mogelijk blijven een concrete meerwaarde te creëren op het vlak van preventie en welzijn. Dit houdt o.m. in dat de BB op de hoogte is van de specifieke risico's die verbonden zijn aan de activiteiten in een bepaalde sector en de bijhorende preventiemaatregelen.

In de mate van het mogelijke is het ook steeds dezelfde ploeg van BB die meewerkt aan het preventiebeleid van een bepaalde werkgever.

4. Wie moet bij een bedrijfsbezoek aanwezig zijn?

Artikel II.3-53, § 3 Codex bepaalt dat de werkgever en een preventieadviseur van de interne dienst aanwezig moeten zijn.

Ongeacht de grootte van het bedrijf, kan de werkgever iemand afvaardigen om de rondgang in zijn plaats te doen. Dat kan bijv. zijn omdat de werkgever een orgaan is (zoals het bestuursorgaan belast met het dagelijks beheer), omdat de door hem aangeduide persoon iemand is die, in tegenstelling tot de werkgever zelf, kennis heeft van de arbeidsplaats (bijv. een winkelverantwoordelijke bij ketens), enz.

Als de EDPB in de uitnodiging vermeldt dat hij de persoon die de BB te woord staat, beschouwt als bevoegd om de werkgever te vertegenwoordigen, is het aan die laatste dit tegen te spreken. Als de werkgever niet reageert kan hij de geldigheid van het bedrijfsbezoek nadien niet meer betwisten.

De BB neemt alle opmerkingen en/of (dringende) aanpassingen op in het verslag van het bedrijfsbezoek, waarin tevens wordt vermeld wie aanwezig was bij de rondgang, zodat de werkgever er in ieder geval kennis van krijgt en er gevolg aan kan geven.

5. Wat volgt na het bedrijfsbezoek?

Verslag

De werkgever ontvangt een verslag met alle concrete vaststellingen, desgevallend ondersteund door foto's (art. II.3-53, § 3, tweede lid Codex). In principe wordt het verslag enkel op elektronische wijze bezorgd. In tegenstelling tot het bedrijfsbezoek kan een eventuele bespreking van het verslag op afstand gebeuren.

Bij werkgevers van groep C- en D kan dit verslag (inclusief concrete vaststellingen, aangevuld met de 5 preventieprioriteiten en eventuele andere risico's/aandachtspunten + de voorgestelde preventiemaatregelen), het beleidsadvies of een actualisering ervan, vormen.

Periode

Aansluitend op het bedrijfsbezoek informeert de EDPB de werkgever over de periode waarbinnen het volgende bedrijfsbezoek zal plaatsvinden.

De idee is dat de werkgever iets heeft om naartoe te werken. Als er in de tussentijd een noodzakelijke opdracht gebeurt door de EDPB, bijvoorbeeld de opmaak van een omstandig verslag, kunnen de voorgestelde maatregelen toegevoegd worden aan de prioriteiten.

6. Wanneer vindt het verkennend bedrijfsbezoek ten laatste plaats?

Art. II.3-54, § 1 Codex bepaalt dat de termijnen waarbinnen het verkennend bedrijfsbezoek ten laatste moet plaatsvinden (12 maanden (tariefgroep 1 of 2) of 6 maanden (tariefgroep 3, 4 of 5)), begint te lopen na het sluiten van de overeenkomst bedoeld in art. II.3-13.

Van zodra het aansluitingsproces doorlopen is/de klant actief is, start de termijn waarbinnen het verkennend bedrijfsbezoek ten laatste moet plaatsvinden.

Werkgevers die niet courant personeel op hun payroll hebben staan (bv. werkgevers die werken met stagiairs, seizoenarbeiders, enz.) worden geacht zelf de EDPB te contacteren om een bedrijfsbezoek te plannen.

7. Waar vindt het verkennend bedrijfsbezoek plaats bij werkgevers met geografisch verspreide of tijdelijke arbeidsplaatsen?

Bij werkgevers met arbeidsplaatsen die geografisch verspreid en/of tijdelijk zijn, zoals vestigingen of werven, bestaat het verkennend bedrijfsbezoek uit een bezoek aan de hoofdzetel (voor zover het een plaats van effectieve tewerkstelling is en geen administratief adres of postbus) de zetel van de voornaamste activiteit, aangevuld met een bezoek aan één of meerdere type arbeidsplaatsen die worden voorgesteld door de werkgever en een preventieadviseur van de interne dienst (art. II.3-54, § 2 Codex).

Voor een bezoek aan één of verschillende type arbeidsplaatsen is een voorstel van de werkgever en indien aanwezig in de onderneming, de preventieadviseur van de interne dienst (zo kan een D-bedrijf ook geografisch verspreide of tijdelijke werkplaatsen hebben), dus steeds noodzakelijk.

De voorgestelde te bezoeken type arbeidsplaats(en) moet(en) significant verschillend is/zijn van de andere. Als de arbeidsplaatsen en de eraan verbonden risico's in grote mate vergelijkbaar zijn met die van de hoofdzetel, bijv. een kapperszaak (= hoofdzetel) met verschillende vestigingen, kan een verkennend bedrijfsbezoek aan de hoofdzetel volstaan. Dit wordt besproken met de werkgever aan de hand van de door hem verstrekte informatie.

Aan de andere kant is het mogelijk dat de EDPB/BB op basis van de ter beschikking gestelde informatie meer arbeidsplaatsen wenst te bezoeken dan degene die de werkgever voorstelt. Het is de werkgever, als eindverantwoordelijke voor het welzijnsbeleid, die finaal beslist.

Als de werkgever en een preventieadviseur van de interne dienst zelf niets voorstellen engageren de EDPB zich een voorstel te doen, op basis van de verstrekte informatie. Zowel voor dit voorstel als de planning van het/de bezoek(en) en de eigenlijke rondgang(en) is de volledige medewerking van de werkgever essentieel. Zonder die medewerking is/zijn de bedrijfsbezoek(en) zoals voorgeschreven door de Codex niet mogelijk. Het gevolg is dat de EDPB geen volledig, of helemaal geen, beeld krijgt van de onderneming en de aanwezige risico's. Dit is de volledige verantwoordelijkheid van de werkgever.

8. Hoe wordt er tewerk gegaan bij moeilijk te bezoeken arbeidsplaatsen?

Voor moeilijk te bezoeken arbeidsplaatsen wordt minimaal via telefonisch contact nagegaan of er gezondheidstoezicht is vereist. Indien het een aantal keren niet lukt een bedrijfsbezoek te plannen, bepaalt de EDPB zelf wat het gezondheidstoezicht zou moeten zijn en deelt dat mee aan de werkgever.

9. Waar en wanneer vindt het periodiek bedrijfsbezoek plaats?

Aangezien het doel van het periodiek bedrijfsbezoek een regelmatige opvolging in de onderneming is, wordt elke type arbeidsplaats uiterlijk binnen de in de Codex opgenomen termijnen terug bezocht:

- voor werkgevers die in hun interne preventiedienst beschikken over een preventieadviseur van minstens niveau II (groep A, B of C+) is dit minstens 1 keer per 2 jaar, ongeacht het risico;
- voor werkgevers die in hun interne preventiedienst niet beschikken over een preventieadviseur van minstens niveau II (groep C- of D) is dit in functie van het risico:
 - laag risico (tariefgroep 1 of 2): minstens 1 keer per 3 jaar
 - hoog risico (tariefgroep 3, 4 of 5): minstens 1 keer per 2 jaar.

Waar de rondgang precies plaatsvindt wordt bepaald in overleg met de klant, in functie van zijn input over de actuele situatie (zie ook vraag 5).

De frequentie in de Codex is een minimum. Zowel de werkgever als de EDPB kunnen, o.a. in functie van het risiconiveau, steeds vragen/voorstellen om meer bedrijfsbezoeken te doen dan wettelijk is voorzien. Dit geldt in het bijzonder voor werkgevers van groep C- en D, die behoren tot tariefgroep 4 of 5.

10. Waar en wanneer vindt het periodiek bedrijfsbezoek plaats bij werkgevers met geografisch verspreide of tijdelijke arbeidsplaatsen?

Voor geografisch verspreide of tijdelijke arbeidsplaatsen wordt in overleg met de werkgever en – indien aanwezig – de interne preventieadviseur en na advies van het CPBW een bezoekschema en een

timing (welke vestiging, wanneer) vastgelegd om deze arbeidsplaatsen met een zekere regelmaat te bezoeken (art. II.3-55, § 2 Codex). De inbreng van de EDPB aan dit overleg zal actiever zijn bij een werkgever van groep C- of D dan bij werkgevers van de groepen A, B en C+, die een gekwalificeerde preventieadviseur in dienst hebben. Bij het overleg zal er steeds over worden gewaakt dat het bezoekschema, binnen de overeengekomen tijdspanne, resulteert in een representatief beeld van het bedrijf. Wat de periodiciteit van de bezoeken aan een welbepaalde vestiging betreft is de EDPB in geen enkele mate gebonden door de wettelijke termijnen die van toepassing zijn in andere situaties (zie vraag 9).

De EDPB heeft naar aanleiding van vaststellingen tijdens een bedrijfsbezoek, gebeurde arbeidsongevallen, enz., het recht wijzigingen aan het bezoekschema en/of bedrijfsbezoeken bovenop het bezoekschema, voor te stellen.

Historiek van dit document

Datum	Omschrijving (aanpassingen)
1 december 2022	Nieuwe consensustekst

* * *

De logo's op het voorblad zijn de logo's van de externe diensten die deze consensustekst onderschrijven.

* * *